

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 16/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

44/2009. (III. 4.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) szombathelyi panaszos¹ 2008. december 17-én előterjesztett panaszát a 2009. március 4-én tartott zárt ülése alapján

e l u t a s í t j a.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos a 2008. december 12-én történt és az alábbiak szerint részletezett események kapcsán terjesztette elő panaszát.

Beadványa szerint az általa vezetett cég ellen nyomozás folyik kisebb értékre elkövetett csalás vétségének megalapozott gyanúja miatt. Ennek keretében a panaszossal együtt összesen hat személyt hallgattak meg tanúként, majd december 12-én a panaszos gyanúsítottként kapott idézést egy december 17-i meghallgatásra. Ennek kapcsán jelezte az idézés átvételekor, majd utóbb telefonon a nyomozás vezetőjének, hogy „ellenvetéssel” kíván élni, és megkérdőjelezte a gyanú megalapozottságát.

A kihallgatás alkalmával a nyomozás vezetője – felettese utasítására – csak mintegy félórás vitát követően vette át a panaszos beadványát.

A meghallgatás során a panaszos – arra hivatkozva, hogy a cég ügyvédje nem tud jelen lenni, és úgy gondolja, ügyvédje utólagos tájékoztatásának ez a legmegfelelőbb módja – egy diktafont helyezett az asztalra jelezve, hogy a beszélgetést rögzíteni kívánja. A jelen lévő rendőri vezető a panaszos számára elfogadhatatlan hangnemben közölte,

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

hogy a rögzítésre nincs mód, és a panaszostól elvéve az eszközt megpróbálta törölni a már felvett anyagot. A törlést követően a rendőri vezető a szalag másik felébe is bele kívánt hallgatni, hogy ellenőrizze, nem vett-e fel oda a panaszos semmit. A panaszos sérelmezi, hogy ezáltal a jelen lévők egy bizalmas magánbeszélgetésbe hallgathattak bele.

A fenti eseményeket követően a panaszostól elvették a diktafont, és azt a kihallgatás végén kapta vissza. Ugyancsak elvették a panaszostól telefonját, aminek kapcsán sérelmezi, hogy attól meg kellett válnia, mivel a készüléken szerette volna a rezgő üzemmódot bekapcsolni, hogy lássa, keresik-e a kihallgatás ideje alatt.

A panaszos álláspontja szerint eljárása a rendőri véleménnyel ellentétben nem volt aljas, mivel a diktafont nem titokban próbálta alkalmazni, hanem nyíltan kitétte az asztalra. Beadványa szerint azt várta volna el, hogy megalázó bánásmód helyett a rendőrök tényként közölgjék, hogy a diktafon használata tilos, és egyenlő félként kezeljék az eljárás során.

A panaszos a kihallgatás folyamán megjegyezte a falon lévő „Kamerával megfigyelt terület” kiírás kapcsán, hogy nem érti, a rendőrség miért rögzítheti az eseményeket kamerával, ha ő nem. Erre azt a választ kapta, hogy a felirat ellenére a helységben nincs kamera, és ha a panaszost zavarja a felirat, akkor levehetik. Ezt a panaszos nem kérte.

A panaszos a Testülettől annak vizsgálatát kéri, hogy az eljárás során az érintett rendőri vezető visszaélt-e hatalmával, amikor megtiltotta neki az események rögzítését, és amikor behallgatott a kazetta másik oldalán lévő magánjellegű beszélgetésbe, továbbá a rendőr által használt hangnem sértette-e a panaszos emberi méltóságát.

II.

A Testület az ügy iratainak áttanulmányozását követően megállapította hatáskörének hiányát.

A Testület eljárását a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) a IX. fejezetében, a Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

A fent idézett rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

– a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testületnek ugyanakkor lehetősége van arra, hogy az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveit és szabályait rögzítő rendelkezések kapcsán vizsgálódása körébe vonjon minden olyan rendőri tevékenységet, amelyet az V. és a VI. fejezetek ugyan nem nevesítenek, de amelynek vonatkozásában a IV. fejezetben foglalt követelményeknek érvényesülniük kell.

Erre az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése nyújt lehetőséget, amely szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11. § (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11. §-án keresztül vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik. A Testület hatáskörének ilyen értelmezése azonban nem biztosít korlátlan lehetőséget a Testület beavatkozására, mert erre csupán olyan esetekben lesz módja, amikor a panaszolt rendőri intézkedéssel vagy mulasztással szemben speciális jogorvoslatot az egyéb jogszabályok nem biztosítanak.

Jelen esetben olyan rendőri intézkedést – gyanúsítottkénti meghallgatás – tett a panaszos panaszja tárgyává, amelynek foganatosítását a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) szabályozza. Ennek megfelelően jelen ügyben azt kellett vizsgálni, hogy áll-e a panaszos rendelkezésére olyan speciális büntetőeljárási jogorvoslat, amely az általa sérelmezett rendőri fellépés orvoslására alkalmas.

A Testület e vonatkozásban megállapította, hogy a Be. 196. §-ának (1) bekezdése a panaszos által sérelmesnek ítélt intézkedés – a diktafon használatának megtiltása és az eljáró rendőr fellépésének megítélése – vonatkozásában megfelelő jogorvoslati lehetőséget biztosít. A fenti rendelkezés értelmében vett panasz elintézését a Be. azon rendelkezései szabályozzák, amelyek a Jogorvoslat a nyomozás során alcím alatt kaptak helyet. Ezért a panaszos sérelmeinek orvoslására ettől eltérő, így az Rtv. által biztosított jogorvoslati lehetőség és a Testület eljárása útján sincs mód.

Mivel a kérdéses panasz vonatkozásában a Testületnek a fenti okfejtés alapján az ügyben nincs hatásköre eljárni, a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki állásfoglalását.

A Testület tájékoztatja ugyanakkor a panaszost a Be. 167. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezésről, amelynek értelmében az „ügyész, valamint a nyomozó hatóság elrendelheti a nyomozási cselekménynek gyorsírással, kép- vagy hangfelvevővel vagy egyéb berendezéssel történő rögzítését; elrendeli, ha a gyanúsított, a védő vagy a sértett ezt a költségek egyidejű előlegezésével indítványozza”. Ez alapján a panaszosnak lehetősége lett volna indítványt előterjeszteni a nyomozó hatóság felé azzal a tartalommal, hogy kéri gyanúsított kihallgatásának rögzítését, amelyet a szükséges költségek előlegezése után a hatóságnak kötelessége lett volna elrendelni. A Be. 62. §-a értelmében a bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság az eljárási cselekmény elvégzése előtt a cselekménnyel érintett személyt a jogairól tájékoztatja, és a kötelezettségeire figyelmezteti, amit jelen vonatkozásban a nyomozó hatóság elmulasztott.

E mulasztással szemben is igénybe vehető lett volna a Be. 196. §-a szerinti jogorvoslat, ezért a Testületnek e kérdésben nincs hatásköre állásfoglalást elfogadni.

Budapest, 2009. március 4.

Dr. Kaltenbach Jenő

elnök,
testületi tag

Dr. Juhász Imre

elnökhelyettes,
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra

testületi tag

Dr. Féja András

testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf

előadó testületi tag